

Universiteit Leiden

OER BA 2026-2027 NL
Vastgesteld dd. 9 juli 2026

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

Geldig vanaf 1 september 2026.

Educatieve minor & Educatieve module

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten:

- het kaderdocument Leidse Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- Regeling inschrijving, collegegeld en examengeld
- Protocol Surveillance op Afstand
- Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel

De model-OER wordt in het Nederlands vastgesteld en daarna in het Engels vertaald. Indien er onverhoopt verschillen zijn tussen de beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het ICLON bestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de Educatieve minor/module
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens
5. Toelating
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Onderwijsbevoegdheid
9. Slotbepalingen

Bijlagen

1. Studiegids <https://studiegids.leidenuniv.nl>
2. Verwantschapstabel
3. Schematisch programma-overzicht Educatieve minor/module
4. Curriculum educatieve minor en module
5. Leercontract verlengde praktijkperiode

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs van de *Educatieve minor* die gekozen kan worden door bachelorstudenten voor de schoolvakken Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde, Biologie, Informatica, Grieks, Latijn en KCV, Nederlands, Frans, Duits, Engels, Spaans, Chinees, Geschiedenis en staatsinrichting, Economie, Filosofie, Godsdiens en levensbeschouwing en Maatschappijleer, hierna te noemen: de opleiding; en het onderwijs van de *Educatieve module* gekozen kan worden door studenten met een afgeronde WO bachelor in de schoolvakken Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde, Biologie, Informatica, Grieks, Latijn en KCV, Nederlands, Frans, Duits, Engels, Spaans, Chinees, Geschiedenis en staatsinrichting, Economie, Filosofie, Godsdiens en levensbeschouwing en Maatschappijleer, hierna te noemen: de opleiding.

De examencommissie van de lerarenopleidingen is de bevoegde examencommissie voor wat betreft het onderwijs van de Educatieve minor en de Educatieve module.

De opleidingen zijn ingesteld overeenkomstig de Gemeenschappelijke Regeling¹, die is afgesloten tussen de faculteiten van de Universiteit Leiden, en ondergebracht bij het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing (ICLON) van de Universiteit Leiden en wordt in Leiden verzorgd.

Deze regeling is niet van toepassing op de certificaten die naast de opleidingen van het ICLON worden aangeboden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het certificaat in het kader van het World Teachers Programma of het DLL (Deutsch Lehren Lernen)-certificaat in samenwerking met het Goethe-Instituut.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

¹ [Gemeenschappelijke regeling ICLON](#)

- a. digitale onderwijsleeromgeving een digitale omgeving waarin de student kan samenwerken, communiceren en leren, zoals Brightspace;
- b. beoordelaar, eerste/tweede de examinator die als eerste dan wel als tweede de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag leest en beoordeelt. De eerste beoordelaar treedt tevens op als begeleider;
- c. EC(TS) European Credit (Transfer System);
- d. examen: omvat de tentamens, verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, met inbegrip van een door de examencommissie zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
- e. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd door de wetenschappelijk directeur van het ICLON krachtens artikel 7.12a van de wet;
- f. examinator: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- g. inschrijfprotocol: het digitale inschrijfprotocol met specifieke en bindende informatie over de inschrijving voor onderwijseenheden, tentamens en examens. Het inschrijfprotocol maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
- h. judicium: nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
- i. kalenderdag periode van 24 uur die om middernacht begint en op de kalender door een datum wordt aangeduid, dit zijn alle dagen waaronder werkdagen, weekeinde, erkende feestdagen en verplichte sluitingsdagen;
- j. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- k. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen²;
- l. nominale studieduur de studielast zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen in studie jaren;

² [Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen](#)

- m. onderwijsbureau loket in de faculteit waar de student terecht kan voor informatie en inschrijving voor het onderwijs voor ICLON is dit onderwijsadministratie
- n. onderwijseenheid: de vakken en praktische oefeningen van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- o. onderwijstaal: de taal van een opleiding waarin colleges en werkgroepen worden gegeven en tentamens en examens worden afgenomen;
- p. opleiding: de opleiding waarop de OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- q. portfolio: een dossier van monitoring en beoordeling waarmee studenten (1) aannemelijk maken te beschikken over een niveau van academische vorming dat voldoende is voor het verwerven van het diploma, (2) inzicht geven in het persoonlijk proces van academische vorming gedurende de opleiding, en (3) begeleiding en studieloopbaanadvisering mogelijk maken;
- r. praktische oefening: een praktische oefening als (onderdeel van) een tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, sub d van de wet, in één van de volgende vormen:
- het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag, /eindwerk van een opleiding,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage, of
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- s. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- t. studiegids: de digitale studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding, <https://studiegids.universiteit leiden.nl/>. De Studiegids maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;

- u. studiepunt: De eenheid uitgedrukt in EC waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
- v. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet). Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere (deel)tentamens bestaan. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van tentamens en examens;
- w. toelatingscommissie: de commissie, ingesteld door de wetenschappelijk directeur van het ICLON, die tot taak heeft te beoordelen, met toepassing van de toelatingseisen krachtens de Regeling verwantschapstabel Educatieve minor³, welke verzoekers kunnen worden toegelaten;
- x. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door het College van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
- y. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Gedragscodes

1.3.1 De gedragscode Omgangsvormen⁴ is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

1.3.2 De Gedragscode onderwijs op afstand is van toepassing⁵; deze geeft richtlijnen voor het lesgeven en leren via digitale omgevingen, remote omgevingen of elke vorm van onderwijs die voornamelijk afhankelijk is van IT-services.

1.3.3. Tevens is de Regeling ICT en internetgebruik⁶ van toepassing. De regeling regelt het verantwoord gebruik van de ICT-voorzieningen en internet en de wijze waarop controle op het gebruik plaatsvindt. De regeling beschrijft ook welk gedrag niet wordt getolereerd en welke consequenties daaraan verbonden zijn.

³[Regeling verwantschapstabel](#)

⁴[De gedragscode omgangsvormen](#)

⁵[Gedragscode onderwijs op afstand](#)

⁶[Regeling ICT en internetgebruik](#)

1.3.4. Voor de studenten van de Educatieve minor en Educatieve module is voorts het Iudicium Abeundi⁷ van toepassing.

⁷ [Regeling Iudicium Abeundi](#)

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de Educatieve minor en Educatieve module

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Met zowel de Educatieve minor als de Educatieve module wordt beoogd studenten de competenties te laten verwerven op het gebied van het beroep van leraar vbo, het mavo (vmbo) en de eerste drie jaren van havo/vwo in het betreffende schoolvak, zodanig dat de afgestudeerde bevoegd is tot een zelfstandige beroepsuitoefening (Beperkte 2^e graads onderwijsbevoegdheid).

Studenten die de Educatieve minor of de Educatieve module succesvol hebben afgerond komen na afronding van hun bachelor en een willekeurige masteropleiding in aanmerking voor een verkort traject tot het behalen van de eerstegraads onderwijsbevoegdheid in het betreffende schoolvak.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

[niet van toepassing]

Artikel 2.3a Eindkwalificaties Educatieve minor/module

Kaderstellend voor de doelstellingen en eindtermen van de universitaire lerarenopleidingen VHO zijn de bekwaamheidseisen leraar VHO die zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020 en het Besluit Bekwaamheidseisen Onderwijspersoneel. De wettelijke bekwaamheidseisen aan leraren zijn ingedeeld in drie voor het leraarschap specifieke clusters van bekwaamheden: vakinhoudelijke bekwaamheid, vakdidactische bekwaamheid en pedagogische bekwaamheid. Daarnaast wordt aangegeven dat leraren met de kennis en kunde ten aanzien van de deze drie clusters van bekwaamheden hun werk als leraar op een professionele ontwikkelingsgerichte, doelmatige en verantwoorde wijze kunnen verrichten. Dat doen zij niet alleen zelfstandig, maar ook als lid van de professionele onderwijsgemeenschap die zij samen met collega's vormen. De eindtermen met omschrijving volgen hierna.

	Eindtermen	Omschrijving
1	Vakinhoudelijke bekwaamheid	De leraar voorbereidend hoger onderwijs beheerst de inhoud van hun onderwijs. Hij staat boven stof en kan deze zo kiezen, samenstellen en bewerken dat leerlingen die kunnen leren. De leraar kan verbanden leggen vanuit hun inhoudelijke expertise met het dagelijks leven, beroep en de wetenschap en bijdragen aan de algemene vorming van hun leerlingen. Hij kan zijn vakinhoudelijke keuzes ook verantwoorden en blijft zijn vakinhoudelijke kennis en kunde ontwikkelen. Deze vakinhoudelijke component wordt gewaarborgd door de toelatingseisen als beschreven in art. 5.1.1. en 5.1.2.
2	Vakdidactisch bekwaamheid	De leraar voorbereidend hoger onderwijs beschikt over kennis en vaardigheden om de vakinhoud te vertalen in lessen en leertrajecten. Daarbij worden doelen, beginsituatie en activiteiten en toetsing op elkaar afgestemd. Bij de uitvoering volgt hij de leervorderingen van de leerlingen en stelt waar nodig zijn onderwijs bij. Hij kan zijn vakdidactische keuzes ook verantwoorden en blijft zijn vakdidactische repertoire ontwikkelen.
3	Pedagogische bekwaamheid	De leraar voorbereidend hoger onderwijs heeft de kennis en vaardigheden om een veilig, ondersteunend en stimuleren leerklimaat voor zijn leerlingen te realiseren. Hij volgt de ontwikkeling van leerlingen en kan zijn handelen daarop afstemmen. Hij draagt bij aan waardenontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Hij kan zijn pedagogische keuzes ook verantwoorden en blijft zijn pedagogisch repertoire ontwikkelen.
4	Professioneel leren in samenwerking met collegas	De leraar voorbereidend hoger onderwijs is in staat en bereid om zelf richting te geven aan zijn ontwikkeling ten aanzien van vakinhoud, vakdidactiek en pedagogiek in onderlinge samenhang. Daarbij werkt hij samen met collega's en andere betrokkenen. Hij is bereid en in staat om vanuit vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische perspectieven in een cyclisch proces van het formuleren van doelen, het ontwerpen en uitvoeren van onderwijs en het leren van ervaringen zijn opvattingen en handelen te ontwikkelen en te verantwoorden. Tevens is hij in staat om de leercyclus te verdiepen door aan de hand van onderzoeksvragen ook systematisch data te verzamelen en te analyseren ten behoeve van zijn professionele ontwikkeling.

De relatie tussen bekwaamheden en de bij de lerarenopleiding gehanteerde rollen (en bijbehorende rubrics) wordt in de onderstaande tabel weergegeven⁸.

Bekwaamheid	Rol en rubric	Toelichting
Vakinhoudelijk	Rubric voor PDH1/2: rubric professioneel leren 1/2 (PDH 1/2) Rubric deel 1 voor PT1/2: rubric pedagogisch-didactisch handelen in de lespraktijk 1/2 (PT1/2) Rubric deel 2 voor PT1/2: rubric professioneel leren en handelen in de lespraktijk 1/2 (PT1/2) Rol en rubric vakdidacticus (VD) Rol en rubric vd onderzoeker (VDV)	De vakinhoudelijke bekwaamheid en de vakdidactische bekwaamheid komen aan bod in Pedagogisch-Didactisch handelen (PDH), Praktijk (PT), Vakdidactiek (VD) en Vakdidactische Verdieping (VDV) en in de rubrics die daarbij worden gebruikt. De pedagogische bekwaamheid komt aan bod in PDH, PT en PED en in de rubrics die daarbij worden gebruikt.
Vakdidactisch	Rubric voor PDH1/2: rubric professioneel leren 1/2 (PDH 1/2) Rubric deel 1 voor PT1/2: rubric pedagogisch-didactisch handelen in de lespraktijk 1/2 (PT1/2) Rubric deel 2 voor PT1/2: rubric professioneel leren en handelen in de lespraktijk 1/2 (PT1/2) Rol en rubric vakdidacticus (VD) Rol en rubric vd onderzoeker (VDV)	
Pedagogisch	Rubric voor PDH1/2: rubric professioneel leren 1/2 (PDH 1/2) Rubric deel 1 voor PT1/2: rubric pedagogisch-didactisch handelen in de lespraktijk 1/2 (PT1/2) Rubric deel 2 voor PT1/2: rubric professioneel leren en handelen in de lespraktijk 1/2 (PT1/2) Rol en rubric pedagoog (PED)	

⁸ Studietoelichting 2026-2027 is een overgangsjaar voor de invoering van de nieuwe rubrics voor Pedagogisch-Didactisch Handelen (PDH) en Praktijk (PT). De nieuwe rubrics worden uitsluitend gebruikt binnen de curriculumonderdelen PDH en PT en worden gefaseerd ingevoerd:

- Semester 1: de nieuwe rubrics worden uitsluitend gebruikt voor PDH1 en PT1 (deel 1 van de opleiding).
- Semester 2: de nieuwe rubrics worden gebruikt voor PDH1/PT1 én PDH2/PT2 (deel 1 en deel 2 van de opleiding). Dit met uitzondering van de studenten die in semester 1 zijn gestart met de deeltijd variant van PDH2/PT2

Voor de overige curriculumonderdelen (VD1, VD2, PED1 en VDV/KR) blijven de bestaande rollen en rubrics ongewijzigd. Voor meer informatie over de overgangsregeling wordt verwezen naar de studiegids.

Voor studenten die in studiejaar 2026-2027 onder de overgangsregeling vallen en deel 2 van de opleiding volgen, blijven de bestaande rollen en rubrics van toepassing. Daarvoor geldt:

Bekwaamheid	Rol en rubric	Toelichting
Vakinhoudelijk	Rol en rubric vakdidacticus Rol en rubric vd onderzoeker Rol en rubric professional Rol en rubric lid schoolorganisatie	De vakinhoudelijke bekwaamheid en de vakdidactische bekwaamheid worden uitgewerkt in de rol van vakdidacticus en die van vakdidactisch onderzoeker. De klasmanagement aspecten van de pedagogische bekwaamheid worden uitgewerkt in de rol van regisseur en de overige pedagogische aspecten in de rol van pedagoog. Daarbij geldt dat studenten in staat moeten zijn zelf richting te geven aan hun ontwikkeling ten aanzien van de vakinhoud, vakdidactiek en pedagogiek in onderlinge samenhang en in samenwerking met collega's en andere betrokkenen. Dit wordt uitgewerkt in de rollen professional en lid schoolorganisatie.
Vakdidactisch	Rol en rubric vakdidacticus Rol en rubric vd onderzoeker Rol en rubric professional Rol en rubric lid schoolorganisatie	
Pedagogisch	Rol en rubric regisseur Rol en rubric pedagoog Rol en rubric professional Rol en rubric lid schoolorganisatie	

Artikel 2.4 **Inrichting van de opleiding**

De Educatieve minor en de Educatieve module wordt zowel voltijds (blokmodel 1 semester) als deeltijds (lint-model 2 semesters) verzorgd. Het onderwijs van zowel de voltijds als de deeltijds variant vindt overdag plaats, hoofdzakelijk op de maandag. De deeltijdvariant start alleen in augustus/september. De nominale studieduur van de deeltijdvariant is 1 jaar.

Artikel 2.5 **Studielast**

De Educatieve minor en de Educatieve module hebben ieder een studielast van 30 studiepunten.

Artikel 2.6 **Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling**

Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de universitaire semesterindeling en omvat 42 onderwijsweken. Startdagen ter voorbereiding op de praktijkstage en het lesgeven maken onderdeel uit van de opleiding. De student kan deze startdagen naar keuze volgen in juni of augustus voorafgaande aan het studiejaar.

De Educatieve minor en de Educatieve module starten, bij voldoende deelnemers, ook in januari/februari (2e semester).

Artikel 2.7 **Minoren, Educatieve module en Honours onderwijs**

2.7.1 *[niet van toepassing]*

Artikel 2.8 **Examens van de opleiding**

[niet van toepassing]

Artikel 2.9 **Onderwijstaal**

2.9.1 Met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁹ is de onderwijstaal waarin het onderwijs wordt verzorgd bij de Educatieve minor/Educatieve module *Nederlands*. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstaal binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel 5.1.2.

De faculteit publiceert in voorkomende gevallen voor Engelstalige opleidingen een Onderwijs- en Examenregeling in het Engels.

2.9.2 In afwijking van artikel 2.9.1 kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid¹⁰, in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

Artikel 2.10 **Kwaliteit**

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO¹¹ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 **Onderwijsprogramma**

Artikel 3.0 **Uitzonderingen vanwege overmachtsituaties**

3.0.1 Indien, vanwege een crisis of andere overmachtsomstandigheden, deelname aan onderwijsseenheden of de verzorging daarvan, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, niet mogelijk is, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt door het daartoe bevoegde orgaan. De bekendmaking gebeurt in ieder geval op Brightspace dan wel wordt op Brightspace vermeld via welk ander medium hierover wordt gecommuniceerd., Onder een crisis wordt verstaan een crisis als omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden.

Artikel 3.1 **Verplichte onderwijsseenheden**

3.1.1 De Educatieve minor en de Educatieve module omvatten verplichte onderwijsseenheden met een totale studielast van 30 studiepunten.

De Educatieve minor en de Educatieve module bestaan uit de volgende vakken:

- Pedagogisch-didactisch handelen 1 (7 EC)
- Vakdidactiek (4 EC)
- Pedagogiek (4 EC)
- Praktijk (15 EC)

Zie ook: [Educatieve minor \(Minor 2026-2027\) - Studiegids - Universiteit Leiden](#)

3.1.2 *[niet van toepassing]*.

3.1.3 In de Studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau¹², de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijsseenheden van het onderwijsprogramma.

⁹ [Gedragscode voertaal, artikel 3](#)

¹⁰ Richtlijn taalbeleid

¹¹ De Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie.

¹² Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Artikel 3.2 **Keuzevrijheid**

[niet van toepassing]

Artikel 3.3 **Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in de Studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelname aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van (andere onderdelen) van het tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In de Studiegids staan omvang en studielast van het eindwerkstuk/scriptie/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk/scriptie/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding moet voldoen.

Artikel 3.4 **Deelname aan onderwijs en tentamens**

3.4.1. Deelname aan onderwijseenheden

3.4.1.1 De student dient zich in te schrijven voor de onderwijseenheid volgens het geldende inschrijfprotocol¹³. Inschrijven kan tot uiterlijk vijf kalenderdagen voor aanvang, zoals is bepaald in de Studiegids, van de onderwijseenheid. Voor sommige onderwijseenheden geldt de termijn zoals is bepaald in de beschrijving van de onderwijseenheid in de Studiegids en in artikel 3.4.1.2. Voor de inschrijving voor het tentamen geldt een afwijkende termijn zoals is bepaald in artikel 3.4.2.

3.4.1.2 In geval van een onderwijseenheid met beperkte deelname, vindt deelname plaats in volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is, bij tijdige inschrijving, plaatsing gegarandeerd bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte curriculum van de opleiding.

3.4.1.3 In afwijking van artikel 3.4.1.1 geldt voor bepaalde onderwijseenheden met goedkeuring van het opleidingsbestuur een andere inschrijftermijn (veertien of achtentwintig kalenderdagen). De desbetreffende onderwijseenheid en de bijbehorende inschrijftermijn staan in de Studiegids.

3.4.1.4 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van artikel 3.4.1.1 kan worden ingeschreven.

3.4.2 Deelname aan tentamens

3.4.2.1 Voor deelname aan het tentamen of aan het deeltentamen is vereist dat de student zich inschrijft tot uiterlijk tien kalenderdagen voor aanvang van het tentamen of het deeltentamen.

3.4.2.2 Voor deelname aan de tweede tentamengelegenheid van dezelfde onderwijseenheid in het lopende studiejaar is vereist dat de student zich inschrijft tot **uiterlijk vijf kalenderdagen** voor de aanvang van het tentamen of het deeltentamen. Deze termijn geldt ook voor de situatie als bedoeld in artikel 4.6.2.

3.4.2.3 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven voor een tentamen volgens het geldende inschrijfprotocol kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding

¹³ [Inschrijven voor vakken en tentamens - Universiteit Leiden](#)

onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van de artikelen 3.4.2.1 en 3.4.2.2 kan worden ingeschreven.

Artikel 3.5 Verspreiding studiematerialen

3.5.1 Het is studenten niet toegestaan foto's, audio- of video-opnames van colleges en onderwijsgerelateerde gesprekken, waaronder de nabesprekingen van tentamens (met inbegrip van tentamenopgaven en antwoordmodellen) en begeleidingsgesprekken met supervisor en/of werkplekbegeleider), te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.5.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

3.5.3 Het is de student niet toegestaan inbreuk te maken op de intellectuele eigendomsrechten van de universiteit, van derden of van degene met wie licentie afspraken zijn gemaakt.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.0 Uitzonderingen vanwege overmachtsituaties

4.0.1 Indien, vanwege een crisis of andere overmachtsomstandigheden, het niet mogelijk is tentamens en examens aan te bieden in de vorm of op het moment, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt door het daartoe bevoegde orgaan. De bekendmaking gebeurt in ieder geval op Brightspace dan wel wordt op Brightspace vermeld via welk ander medium hierover wordt gecommuniceerd. Onder een crisis wordt verstaan een crisis als omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden.

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden. Voor praktische oefeningen bepaalt de examencommissie de wijze van herkansing.

4.1.2 Het opleidingsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand gebeurt dit volgens het Protocol Surveillance op Afstand.¹⁴

4.1.3 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelname aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.

4.1.4 *[niet van toepassing]*

¹⁴ Zie voor het Protocol Surveillance op Afstand: <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen>

4.1.5 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de Studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.6 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1, een extra tentamengelegenheid toestaan.

4.1.7 Indien het tentamen verbonden aan een onderwijseenheid met goed gevolg is afgelegd, en een student neemt daaraan, ná het academisch jaar waarin dit tentamen met goed gevolg is afgelegd, zonder toestemming van de examencommissie opnieuw deel, dan wordt het resultaat van het laatst afgelegde tentamen niet beoordeeld.

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

4.2.1 De verplichte volgorde van tentamens is vermeld in de Studiegids. Aan tentamens waarvoor een verplichte volgorde geldt, kan pas worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd. Voor de volgende vakken geldt een verplichte volgorde:

- Om het cijfer van Praktijk 1 te kunnen uitschrijven, moet Pedagogisch-didactisch handelen 1 zijn afgerond.

Indien het praktijkgedeelte na de reguliere beoordeling en de daaropvolgende herkansing als onvoldoende wordt beoordeeld, wordt een leercontract verlengde praktijkperiode opgesteld conform het model opgenomen in bijlage 5.

Artikel 4.3 **Vorm van de tentamens**

4.3.1 De wijze van tentamineren staat vermeld in de Studiegids. Daarbij is aangegeven of het tentamen, dan wel de deeltentamens, van een onderwijseenheid schriftelijk, digitaal of mondeling, of een combinatie hiervan, dan wel op een andere wijze wordt afgelegd. Vastgestelde vormen van (deel)tentamens mogen alleen in bijzondere gevallen worden gewijzigd door de examencommissie in overleg met de examinerator. Wijzigingen moeten garanderen dat de leerdoelen van de onderwijseenheid worden getoetst.

4.3.2 De gang van zaken bij tentaminering en de richtlijnen en aanwijzingen, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid, onder b in de wet, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de 'Regels en Richtlijnen van de examencommissie'.

4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking¹⁵, deskundig advies in alvorens te beslissen.

¹⁵[Protocol studeren met een functiebeperking](#)

4.3.4 In bijzondere gevallen kan de examencommissie op verzoek van de student, binnen de kaders van de Onderwijs- en Examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de Studiegids is vastgelegd.

4.3.5 De tentaminering vindt plaats in de voor deze opleiding in de Onderwijs- en Examenregeling vastgelegde onderwijsta(a)l(en). De examencommissie kan toestaan dat, op verzoek van de student, de tentaminering plaatsvindt in een andere taal.

Artikel 4.4 **Mondelinge tentamens**

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bedenkingen heeft.

Artikel 4.5 **Regels en richtlijnen examencommissie**

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in geval van fraude kan nemen.

4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd.

Artikel 4.6 **Oordeel**

4.6.1 De examinerator stelt zo snel mogelijk na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt bekend gemaakt aan de student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire studievoortgangssysteem en schriftelijk bekend gemaakt aan de student. De student krijgt hierover een bericht via het universitair studievoortgangssysteem. Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid van hetzelfde tentamen bekend. Bij overschrijding van deze termijn kan het desbetreffende hertentamen worden verplaatst.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijnen van vijftien respectievelijk vijf werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een bericht op het u-mailadres van de student voordat deze termijn verlopen is. In dit bericht is opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend wordt gemaakt.

4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel getal, tussen 5 tot 10, beide grenzen inbegrepen. De uitslag van het tentamen wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5,0 en 6,0.

4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6,0 of hoger is. Voor een met goed gevolg afgelegd tentamen staat geen herkansing open.

4.6.6 *[niet van toepassing]*

4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 *[niet van toepassing]*

Artikel 4.7 **Geldigheidsduur tentamens**

4.7.1 De wetenschappelijk directeur van het ICLON kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.

Doordat zowel de doelgroep (leerlingen), de inrichting van het onderwijs (het voortgezet onderwijs), het gebruik van (digitale) leermiddelen als het curriculum van de lerarenopleiding aan veranderingen onderhevig zijn, wordt de geldigheid van een met goed gevolg afgelegd tentamen voor Praktijk 1 beperkt tot vijf jaar.

4.7.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is conform de in de Regels en richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.

4.7.3 De in de op grond van 4.7.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

Artikel 4.8 **Inzagerecht en nabespreking**

4.8.1 Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal tentamen en in ieder geval voordat de tweede tentamengelegenheid plaatsvindt, heeft de student recht op inzage in en nabespreking van diens beoordeelde werk.

4.8.2 Binnen de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 In de Studiegids of de digitale onderwijsleeromgeving wordt bekend gemaakt op welke wijze en op welk tijdstip de inzage en de nabespreking van het tentamen plaatsvinden.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de inzage en de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvinden.

4.8.5 De inzage en nabespreking geschieden op een door de examinator te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking dan wordt aan diegene een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 **Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen**

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelname aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid, dan wel.

Het schriftelijk verzoek dient met redenen omkleed en voorzien te zijn van relevant bewijsmateriaal.

Artikel 4.10 **Examen**

4.10.1 De examencommissie van de betreffende bacheloropleiding reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd. Dit is niet van toepassing voor de Educatieve module.

4.10.2-4.10.7 *[niet van toepassing]*

Artikel 4.11 **Graadverlening**

Zie hoofdstuk 8 Onderwijsbevoegdheid.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot Educatieve minor & Educatieve module

5.1.1 *Educatieve minor*: alleen studenten die aan alle onderstaande criteria voldoen kunnen toegelaten worden tot de Educatieve minor:

- de student staat ingeschreven voor een universitaire bacheloropleiding die voorkomt in de verwantschapstabel¹⁶ (zie bijlage 2) en schrijft zich in voor de educatieve minor in het corresponderende schoolvak.
- De student heeft bij aanvang van de educatieve minor tenminste 90 ec van de vakinhoud van de eerste twee jaar van de betreffende bacheloropleiding behaald.
- De student heeft een afgeronde bachelor en eventueel onderdelen van een premaster of master afgerond. Dit conform de [brochure Vakinhoudelijk niveau Educatieve minor](#) en module én ter beoordeling van de toelatingscommissie.

5.1.2 *Educatieve module*: alleen studenten die aan onderstaand criterium voldoen kunnen toegelaten worden tot de Educatieve module:

- de student heeft een WO bachelor ¹⁷afgerond in het corresponderende schoolvak die voorkomt in de verwantschapstabel¹⁶ (zie bijlage 2). Dat kan ook als de student al langer geleden de bacheloropleiding of een voorganger daarvan - met mogelijk een andere ISAT-code - heeft afgerond en mogelijk zelfs al in het bezit is van het mastergetuigschrift, mits die bacheloropleiding of voorganger daarvan wat betreft verwantschap met het vo-vak voldoende overeenkomst heeft met de bacheloropleiding die voorkomt in de verwantschapstabel.
- de student heeft een afgeronde bachelor en eventueel onderdelen van een premaster of master afgerond. Dit conform de [brochure Vakinhoudelijk niveau Educatieve minor](#) en module én ter beoordeling van de toelatingscommissie.

5.1.3 Ter nadere uitwerking van artikel 2.9 inzake de beheersing van de voertaal, is de taaleis voor de Educatieve module: TUL-gevorderd, georganiseerd door de Universiteit Leiden of het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam.

Deze taaleis geldt voor diegenen die geen diploma behaald in het voortgezet onderwijs of hoger onderwijs (Nederlandstalig) in Nederland kunnen overleggen.

De toelatingscommissie kan verzoeken dit niveau tot haar genoegen aan te tonen.

¹⁶ Bijlage behorende bij artikel 2, tweede lid, van de [Regeling verwantschapstabel](#)

¹⁷ In de wet is bepaald dat bij toelating tot de Educatieve module tevens begrepen zijn doctoraalopleidingen waarvan de examencommissie in voorkomende gevallen heeft geoordeeld dat deze gelijkwaardig zijn aan een wo bachelor.

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie

6.1.1 Het opleidingsbestuur registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De student kan op elk gewenst moment zijn studieresultaten inzien in het studievoortgangssysteem.

Artikel 6.2 Introductie en begeleiding

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de Educatieve minor/module zijn ingeschreven.

Artikel 6.3 Introductie en begeleiding

[niet van toepassing]

Artikel 6.4 Begeleiding van de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag, eindwerk van de opleiding

[niet van toepassing]

Artikel 6.5 Topsport

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen zoals opgenomen in de [Regeling Financiële Ondersteuning Studenten](#), deel III van het College van Bestuur.

Artikel 6.6 Handicap of chronische ziekte

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich meebrengt aan te passen.¹⁸ Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

¹⁸ <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/protocol-studeren-met-een-functiebeperking>

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 Evaluatie van het onderwijs

Het onderwijs in de opleiding wordt als volgt geëvalueerd:

- **Cursusevaluaties**
Aan het einde van elk semester worden de gegeven curriculumonderdelen per cohort geëvalueerd. Voor vakdidactiek in de deeltijdopleiding geldt dat de twee cohorten binnen een studiejaar samengevoegd worden. De evaluaties worden in de Opleidingscommissie besproken.
- **Panelgesprekken**
Tenminste een maal per jaar worden panelgesprekken met studenten gevoerd om de kwaliteit van het onderwijs te meten.
De Opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluatie.

Hoofdstuk 8 Onderwijsbevoegdheid

Artikel 8.1 Onderwijsbevoegdheid Educatieve minor

8.1.1 Aan degene die alle in artikel 3.1.1 genoemde vakken met een voldoende heeft afgesloten wordt na afronding van de betreffende bacheloropleiding de lesbevoegdheid van leraar vbo, het mavo en de eerste drie jaren van havo/vwo in het betreffende schoolvak verleend.

8.1.2 De verleende lesbevoegdheid wordt op het diplomasupplement van de betreffende Bacheloropleiding aangetekend of, indien dit niet mogelijk is, wordt door de Examencommissie een verklaring afgelegde vakken en opgedane bekwaamheid afgegeven, waaruit blijkt dat de leraar voldoet aan de bekwaamheidseisen voor het onderwijs dat de leraar in dat vak zal geven. In combinatie met de afgeronde bachelor in het schoolvak verleent deze verklaring conform het gestelde in artikel 7.12 Wet Voortgezet Onderwijs 2020 de bevoegdheid les te geven in het betreffende schoolvak in het vbo, het mavo en eerste drie jaren van havo/vwo.

Artikel 8.2 Onderwijsbevoegdheid Educatieve module

8.2.1. Aan degene die alle in artikel 3.1.1 genoemde vakken met een voldoende heeft afgesloten wordt door de Examencommissie een verklaring afgelegde vakken en opgedane bekwaamheid afgegeven, waaruit blijkt dat de leraar voldoet aan de bekwaamheidseisen voor het onderwijs dat de leraar in dat vak zal geven. In combinatie met de eerder afgeronde bachelor in het schoolvak (of indien van toepassing: eerder afgeronde doctoraal/masteropleiding) verleent dit deze verklaring conform het gestelde in artikel 7.12 Wet Voortgezet Onderwijs 2020 de bevoegdheid les te geven in het betreffende schoolvak in het vbo, het mavo en eerste drie jaren van havo/vwo.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 9.1 Wijziging

9.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het ICLON Bestuur na voorafgaande instemming van de opleidingscommissie, afhankelijk van de betrokken onderwerpen, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

9.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

9.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 9.2 Bekendmaking

Het dan wel opleidingsbestuur draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken via de universitaire website.

Artikel 9.3 Geldigheidsduur

De Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één studiejaar.

Artikel 9.4 Inwerkingtreding

De regeling is vastgesteld door het ICLON-Bestuur op 9 juli 2026.
Deze regeling treedt in werking op 1 september 2026.

BIJLAGE 1 Studiegids

[Studiegids algemeen](#)

[Educatieve minor](#)

[Educatieve module](#)

BIJLAGE 2

Verwantschapstabel Educatieve minor en Educatieve module (per 5 juni 2026)

Bijlage behorende bij artikel 2, tweede lid, van de regeling verwantschapstabel educatieve minor

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0028148/2026-03-20>

BIJLAGE 3

Schematisch programmaoverzicht ICLON educatieve minor/educatieve module 2026-2027*

Studie onderdeel	Toetsmoment	Leerdoelen	Toetsvorm	Criteria	Rollen / beoordelaars	Eindkwalificaties/eind-termen ¹⁹
Praktijk 1 (semester 1) 15 EC	Formatief: lesbezoek in de loop van 1e of 2e periode van de opleiding van de student Eind periode 2: summatief	• Je bent in staat om met name voor leerlingen in het tweedegraadsgebied activerend vakonderwijs voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren, leerlingen te begeleiden, leerstof te ontwikkelen en in de schoolorganisatie te participeren. • Je bent in staat een veilige leeromgeving voor deze leerlingen tot stand te brengen. • Je bent in staat deze leerlingen te helpen de basiskennis en principes van het schoolvak eigen te maken en hen vertrouwd te maken met de manier waarop deze kennis en principes worden gebruikt in het dagelijkse leven en in de wereld van het werken.	Toetsing en beoordeling van Praktijk 1 gebeurt op basis van 360° feedback (inhoud en specifieke opdrachten staan vermeld in de Syllabus, onderdeel Praktijk 1) en een beoordelingsgesprek. Op basis van informatie over het functioneren van de student in de praktijk (van leerlingen, begeleiders op school (SO/WPB, schoolleiding) formuleert de supervisor een eindoordeel dat in het beoordelingsgesprek van Praktijk 1 met de begeleider op school (SO/WPB) en de student wordt besproken. De beoordeling vindt plaats aan de hand van alle rubrics, behalve die van vakdidactisch onderzoeker. Materialen en instructie voor beoordeling zijn te vinden op Brightspace (Praktijk course) of via de volgende link: https://www.universiteitleiden.nl/iclon/lo/informatie-voor-scholen/begeleiding-en-beoordeling-praktijk	Rubric deel 1 voor PT1: rubric pedagogisch-didactisch handelen in de lespraktijk 1 Rubric deel 2 voor PT1: rubric professioneel leren en handelen in de lespraktijk 1	Op basis van informatie over het functioneren van de student in de praktijk (van leerlingen, begeleiders op school (SO/WPB), schoolleiding) formuleert de supervisor een eindoordeel dat in het beoordelingsgesprek van Praktijk 1 met de begeleider op school (SO/WPB) en de student wordt besproken.	1,2,3,4

¹⁹ Zie artikel 2.3a van deze OER.

			Aanvullende informatie • Zie voor de inleverdatum het deadline overzicht. Daarin lees je ook wat je kunt doen als je de deadline niet haalt. • Studenten kunnen na het inleveren van hun eindwerk worden uitgenodigd voor een mondelinge toelichting. https://www.universiteitleid.nl/iclon/lo/informatie-voor-scholen/begeleiding-en-beoordeling-praktijk			
PDH 1 (semester 1) 7 EC	Keuzebijeenkomsten: moet gedaan zijn Onderwijsperiode 1: formatief:(tussenproduct) - moet gedaan zijn (tussenproduct wordt opgenomen in eindproduct onderwijsperiode 2 waarin feedback op tussenproduct is verwerkt) Startactiviteiten en keuzemodules:	Je kunt op een systematische en onderzoeksmatige manier praktijkervaringen analyseren vanuit pedagogische en didactische perspectieven, nieuwe voornemens en plannen formuleren, deze uitvoeren in de lespraktijk en opnieuw evalueren in een doorlopende leercyclus. Meer specifiek kun je: • praktijkervaringen nauwgezet beschrijven en analyseren vanuit een pedagogisch-didactisch perspectief en de daaraan verbonden concepten; • op een opbouwende manier feedback geven, vragen, ontvangen aan en van relevante anderen en deze gebruiken bij de formulering van nieuwe voornemens;	Toetsing vindt plaats op basis van: 1. Een schriftelijk ontwikkeldossier waarin de ontwikkeling als docent wordt beschreven en geanalyseerd in relatie tot relevante theoretische inzichten en de eigen (zich ontwikkelende) pedagogisch/didactische visie. Inhoud en specifieke opdrachten staan vermeld in de syllabus. 2. Een gesprek: een mondelinge toelichting	Rubric voor PDH1: rubric professioneel leren 1	Supervisor	1,2,3,4

	voorwaardelijk 1e periode van de opleiding van de student: formatief – moet gedaan zijn(tussenproduct wordt opgenomen in eindproduct 2e periode van de opleiding van de student waarin feedback op tussenproduct is verwerkt) 2e periode van de opleiding van de student: summatief	• voornemens formuleren, een nieuw ontwerp maken en uitvoeren en hierbij gebruik maken van de pedagogisch-didactische perspectieven en de daaraan verbonden concepten; • toetsen of beoogde doelen zijn bereikt, en; • de eigen visie op onderwijs en de eigen pedagogisch-didactische ontwikkeling verwoorden in relatie tot de eigen professionele identiteit, de schoolcontext, doelen van het (school)vak en manieren waarop de student die doelen wil bereiken. Voor het begrijpen en analyseren van praktijkervaringen maakt de student gebruik van theorie die aangeboden wordt bij Vakdidactiek en Pedagogiek en van algemene theorieën op het gebied van: • Klassenmanagement • Ontwerpen van onderwijs • Motivatie • Gesprekstechnieken • Formatief evalueren en feedback • Diversiteit en inclusie Deze thema's zullen in elk geval aan bod komen tijdens de bijeenkomsten van PDH en dienen gebruikt te worden bij de video-analyse en evaluatie van de eigen lessen.	en onderbouwing op het ontwikkeldossier. In dit gesprek kan de supervisor verdiepende vragen stellen over je keuzes, aanpak en reflecties. Deze mondelinge toelichting helpt niet alleen om de inhoud goed te begrijpen, maar draagt ook bij aan het waarborgen van de eigenheid van je werk en het voorkomen van fraude of onrechtmatig gebruik van bijvoorbeeld AI-tools. Aanvullende informatie • Zie voor de inleverdatum het deadline overzicht en de Syllabus Pedagogisch-didactisch handelen. In het deadline overzicht lees je ook wat je kunt doen als je de deadline niet haalt. • Studenten kunnen na het inleveren van hun eindwerk worden			
--	---	--	---	--	--	--

			uitgenodigd voor een mondelinge toelichting.			
VD 1 (semester 1) 4 EC	1e periode van de opleiding van de student: formatief(lesontwerp 1) - moet gedaan zijn (tussenproduct wordt opgenomen in eindproduct2e periode van de opleiding van de studentwaarin feedback op tussenproduct is verwerkt) 2e periode van de opleiding van de student: summatief	• Je kunt de inhouden, denk- en werkwijzen (vakperspectieven) van het schoolvak beschrijven. [schriftelijke communicatie, mondelinge communicatie] • Je kunt bestaande visies op het schoolvak herkennen en daarbij een eigen visie formuleren op het eigen schoolvak. [maatschappelijk bewustzijn, schriftelijke communicatie, mondelinge communicatie] • Je gebruikt een repertoire van verschillende soorten leerdoelen voor bij het ontwerp van de eigen lessen en kan deze vertalen naar activerende taken. • Je ontwerpt met behulp van bestaand lesmateriaal (en ICT) en vakdidactische theorie vaklessen die passend zijn bij de leerlingen (qua niveau, inhoud, betekenis) en voert deze uit. [digitale vaardigheid, onderzoeken, mondelinge communicatie] • Je gebruikt een repertoire van eenvoudige varianten van opbouw van activerende vaklessen. • Je zet verschillende middelen in om te evalueren in hoeverre	Eindproduct Vakdidactiek 1 Twee door jou ontworpen, uitgevoerde en geanalyseerde lessen, indien mogelijk in het tweede graads gebied. De informatie over deze lessen bestaat uit: 1. lesontwerp, inclusief vakdidactische verantwoording en verwijzing naar het gebruikte lesmateriaal (dit mag in de bijlagen worden opgenomen); 2. beschrijving van de uitvoering; 3. vakdidactische analyse van de lessen met onderbouwde suggesties voor verbetering. In deze analyse wordt ook verwezen naar: -evaluatieresultaten leerlingen; - relevante onderdelen van een video-opname van één van de lessen.	Rubric vakdidactiek	Vakdidacticus, vier ogen principe in ieder geval bij twijfel en onvoldoende	1,2,3,4

		doelstellingen van de vaklessen worden gerealiseerd en kan op basis hiervan zo nodig je handelen bijstellen. [analyseren, onderzoeken, reflecteren, oplossingen genereren] • Je hebt op basis van opgedane onderwijservaring en vakdidactische theorieën, een vakdidactische praktijktheorie ontwikkeld en gebruikt deze voor het verantwoorden van de vaklessen in de eigen schoolcontext. [analyseren, reflecteren, zelfstandig leren] • Je formuleert en realiseert persoonlijke (leer-)voornemens op vakdidactisch gebied op basis van de ontwikkelde vakdidactische kennis en ervaringen. [reflecteren, zelfstandig leren]	Zie voor de inhoud en specifieke opdrachten van het Eindproduct Vakdidactiek 1 de Syllabus Vakdidactiek 1 op BrightSpace. Aanvullende informatie • Het eindproduct Vakdidactiek 1 is onderdeel van het ontwikkeldossier (zie syllabus Pedagogisch-didactisch handelen 1). • Voor de toetsing wordt de rubric vakdidacticus gebruikt. • Zie voor de inleverdatum het deadline overzicht. Daarin lees je ook wat je kunt doen als je de deadline niet haalt. Studenten kunnen na het inleveren van hun eindwerk worden uitgenodigd voor een mondelinge toelichting.			
Pedagogiek (semester 1) 4 EC	1e periode van de opleiding van de student:: Formatief (fase 1 van de eindopdracht)	• Je kunt een analyse maken van de dynamiek binnen de groep. • Je kunt het gedrag van leerlingen analyseren vanuit verschillende ontwikkelingsperspectieven en de context waarin zij functioneren. • Je kunt op basis van groeps- en gedragsanalyses	Paper: aan de hand van een systematische benadering wordt de groepsdynamiek en het gedrag van een leerling vanuit verschillende theoretische perspectieven geanalyseerd. Daarnaast reflecteren studenten op hun	Rubric 'beoordelingscriteria opdracht adolescentiepsychologie'.	Docent pedagogiek	3,4

	- mag ingeleverd worden voor feedback (niet verplicht). 2e periode van de opleiding van de student: summatief	onderwijsbehoeften formuleren en handelingsgerichte adviezen ontwerpen die aansluiten bij de specifieke behoeften van leerlingen. • Je kunt reflecteren op je rol als pedagoog en onderbouwen hoe je deze rol wilt vormgeven in je professionele praktijk. • Je kunt onderbouwen hoe jij en de school kunnen bijdragen aan het creëren van een inclusieve en kansrijke leeromgeving waarin leerlingen zich welkom, gerespecteerd en gewaardeerd voelen. • Je kunt benaderingen van kansengelijkheid benoemen en je handelen m.b.t diversiteit analyseren binnen deze benaderingen. • Je toont een respectvolle, open, nieuwsgierige houding ten aanzien van de achtergrond van leerlingen en kunt je eigen (voor)oordelen kritisch bevragen. • Je bent je bewust van het mogelijke effect van het uiten van (voor)oordelen door leerlingen onderling.	rol van pedagoog waarbij zij ook onderbouwen hoe zij bijdragen aan een inclusieve en kansrijke leeromgeving waarin leerlingen zich welkom, gerespecteerd en gewaardeerd voelen. De beoordeling van de paper vindt plaats op basis van een rubric. Aanvullende informatie • Zie voor de inleverdatum het deadline overzicht. Daarin lees je ook wat je kunt doen als je de deadline niet haalt. • Studenten kunnen na het inleveren van hun eindwerk worden uitgenodigd voor een mondelinge toelichting			
--	---	--	--	--	--	--

* Studietoelichting 2026-2027 is een overgangsjaar voor de invoering van de nieuwe rubrics voor Pedagogisch-Didactisch Handelen (PDH) en Praktijk (PT).

BIJLAGE 4

Curriculum Educatieve minor en module

De eindtermen van de Educatieve minor en educatieve module zijn opgenomen in deze Onderwijs- en examenregeling (OER). Een beschrijving van de studieonderdelen is weergegeven in de [Studiegids \(studiegids.universiteitleid.nl\)](https://studiegids.universiteitleid.nl).

Hieronder is een beschrijving opgenomen van het curriculum van de voltijd Educatieve minor en Educatieve module.

Educatieve minor en module in voltijd (30 EC)

Start: augustus/september en januari/februari. Nominale duur: 6 maanden

<i>Semester 1: Basismodule (30 EC)</i>	
Praktijk 1	15 EC
Pedagogisch-didactisch handelen	17 EC
Vakdidactiek 1	4 EC
Pedagogiek	4 EC

Educatieve minor en module in deeltijd (30 EC)

Start: augustus/september en januari/februari. Nominale duur: 1 jaar

<i>Semester 1 en 2: Basismodule (30 EC)</i>	
Praktijk 1	15 EC (gehele jaar)
Pedagogisch-didactisch handelen 1	7 EC (gehele jaar)
Vakdidactiek 1	4 EC (semester 1)
Pedagogiek	4 EC (semester 2)

BIJLAGE 5

Leercontract verlengde praktijkperiode (zoals benoemd in art. 4.2 van deze OER)

1. Algemene gegevens

- Praktijk 1 / Praktijk 2:
- Naam student:
- Studentnummer:
- Schoolvak:
- Praktijkschool:
- Praktijkbegeleider(s) school:
- Supervisor ICLON:
- Datum opstellen leercontract:

2. Aanleiding

Het praktijkgedeelte van de opleiding is na de nominale praktijkperiode als **onvoldoende** beoordeeld. Deze beoordeling is tot stand gekomen op basis van de in de syllabus gegeven rubrics en praktijkbeoordeling(en) van [datum/data], ingevuld door de supervisor van het ICLON [naam invullen] en afgestemd met de betrokken praktijkbegeleider(s) [namen invullen].

Conform de regels zoals vermeld in de Onderwijs- en examenregeling van de lerarenopleidingen wordt dit leercontract opgesteld waarin concrete leerdoelen, beoordelingscriteria en een duidelijke termijn voor een verlengde praktijkperiode worden vastgelegd.

Het doel van de verlengde praktijkperiode is dat de student aantoonbaar groeit naar **minimaal niveau 2** op de vastgestelde (elementen van de) rubrics en daarmee laat zien startbekwaam te zijn.

Dit leercontract vormt de basis voor de begeleiding, beoordeling en samenwerking tussen student, praktijkschool en ICLON gedurende de verlengde praktijkperiode.

3. Evaluatie uitgangssituatie

3.1 Korte samenvatting van de beoordeling

(Beschrijf beknopt de belangrijkste bevindingen uit de praktijkbeoordeling met verwijzing naar de relevante onderdelen van de rubrics)

3.2 Sterke punten van de student

(Beschrijf de sterke punten van de student, gekoppeld aan de rollen van de docent: pedagoog, regisseur, vakdidacticus, professional, lid van de schoolorganisatie).

3.3 Ontwikkelpunten / tekortkomingen

(Beschrijf de vereiste ontwikkelpunten van de student, gekoppeld aan de rollen van de docent (pedagoog, regisseur, vakdidacticus, professional, lid van de schoolorganisatie) Op deze genoemde punten behaalt de student nog niet niveau 2 en dat wordt het doel van de verlengde stageperiode.

4. Leerdoelen verlengde praktijkperiode

De leerdoelen zijn geformuleerd vanuit de rollen van de docent en de rubrics en richten zich op het zichtbaar en verantwoord handelen van de student in de onderwijspraktijk. De leerdoelen zijn **concreet, observeerbaar en toetsbaar** en worden gezien in samenhang.

[hieronder verschillende opties van hoe te beschrijven:]

Leerdoel – rol: *(bijvoorbeeld)* regisseur

- **Omschrijving leerdoel:**
- **Concreet zichtbaar gewenst gedrag:**
 - *(bijvoorbeeld)* De student formuleert duidelijke instructies en verwachtingen.
 - *(bijvoorbeeld)* De student handelt consequent bij (ongewenst) leerlinggedrag.
- **Omschrijving aangeleverd bewijs / toetsing:** *(bijvoorbeeld)* lesobservaties, feedbackformulieren, reflecties van de student.

5. Activiteiten en afspraken

5.1 Praktijkactiviteiten

- Lesgeven (aantal uren / lessen per week):
- Mate van zelfstandigheid (onder toezicht / toenemende zelfstandigheid):
- Overige taken (bijv. overleg, oudercontact, samen lesontwerpen):

De student neemt het initiatief voor het initiëren van deze praktijkactiviteiten en stemt met de betrokkenen en verantwoordelijken op school af wat, wanneer en op welke wijze deze activiteiten worden uitgevoerd.

5.2 Begeleiding en ondersteuning

- Begeleiding vanuit de praktijkschool: (frequentie, vorm, betrokken begeleiders):
- Begeleiding vanuit het ICLON: (lesbezoeken, gesprekken, evaluaties)
- Afstemmingsmomenten (frequentie en vorm):

6. Termijn verlengde praktijkperiode

- Startdatum verlengde praktijk:
- Einddatum verlengde praktijk:
- Tussentijdse evaluatie(s) (datum en betrokkenen):
- Eindbeoordeling / summatieve evaluatie (datum en betrokkenen):

7. Beoordeling en consequenties

Aan het einde van de verlengde praktijkperiode wordt beoordeeld in hoeverre de afgesproken leerdoelen zijn behaald.

- De beoordeling is **positief** wanneer aan de volgende voorwaarde is voldaan: Alle vastgestelde leerdoelen en aspecten van de bijbehorende rubrics zijn beoordeeld met **minimaal niveau 2**.
- Indien een of meer van de vastgestelde leerdoelen en bijbehorende rubrics niet met minimaal niveau 2 en dus als **onvoldoende** zijn beoordeeld, is het dringende advies van de opleiding het opleidingstraject te beëindigen en zal **de opleiding geen nieuwe praktijkplaats meer verzorgen**.
- Tegen besluiten die voortvloeien uit de beoordeling van de verlengde praktijkperiode kan de student bezwaar instellen conform de bepalingen zoals opgenomen in de Onderwijs- en examenregeling (OER) en de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van het ICLON.

8. Verantwoordelijkheden en communicatie

Van de student wordt verwacht dat de student:

- dit leercontract expliciet bespreekt met de praktijkbegeleider(s) op school;
- actief verantwoordelijkheid neemt voor het realiseren van de leerdoelen;
- zelf het initiatief neemt tot afstemming en begeleiding;
- tijdig knelpunten bespreekbaar maakt.

Het niet nakomen van afspraken kan gevolgen hebben voor de beoordeling.

9. Ondertekening

Dit leercontract wordt verwerkt en bewaard conform het geldende privacyreglement en de toepasselijke privacywetgeving van de universiteit. Met ondertekening verklaren alle betrokkenen kennis te hebben genomen van dit leercontract en akkoord te gaan met de gemaakte afspraken.

Naam	Rol	Handtekening	Datum
	Student		
	Praktijkbegeleider school		
	Supervisor ICLON		
	Praktijk coördinator ICLON		